

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 17 februari 1928 kl. 2 e. m.

Andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande, nr 1, i anledning av motion om beredande av ökat skydd mot skadegörelse å växande ungskog.

I en inom andra kammaren väckt och till dess tredje tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 201, har herr Svensson i Grönvik m. fl. hemställt, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning rörande möjligheterna till beredande av ökat skydd mot skadegörelse å växande ungskog samt om framläggande för riksdagen av det förslag, vartill utredningen kan giva anledning.

Motionen.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

En motion med samma yrkande, II:197, väcktes vid 1927 års riksdag. Tredje tillfälliga utskottet, till vilket även denna motion var hänvisad, lämnade i sitt yttrande, nr 1, över motionen en historik över frågans tidigare behandling, till vilken utförligare historik utskottet i år anser sig kunna hänvisa.

1927 års riksdag.

Motion i ärendet, nr II:199, väcktes vid 1911 års riksdag men föll då i första kammaren efter att jordbruksutskottet avstyrkt densamma. Frågan kom igen vid 1912 års riksdag, motion nr II:135. Även denna avstyrktes av jordbruksutskottet men bifölls av båda kamrarna. Riksdagens skrivelse i ärendet remitterades av Kungl. Maj:t till skogslagstiftningskommittén, som ej ansåg sig kunna förorda ny lagstiftning i denna fråga. Med anledning därav föranledde ifrågavarande riksdagsskrivelse ej någon Kungl. Maj:ts vidare åtgärd. Frågan återkom ånyo vid 1924 års riksdag, motion nr II:304. Jordbruksutskottet tillstyrkte denna gång motionen, och kamrarna följde utskottet, andra kammaren dock med ogillande av motiveringen. Den sålunda beslutade skrivelsen remitterades till domänstyrelsen, läns- och skogsvårdsstyrelserna, varvid delade meningar yppade sig. Kungl. Maj:t beslöt emellertid den 17 juli 1925, att riksdagens berörda skrivelse ej skulle till vidare åtgärd föranleda.

Efter att ha återgivit de gällande strafflagsbestämmelserna anförde utskottet i fjol följande:

Bihang till riksdagens protokoll 1928. 13 saml. 3 avd. 1 häft. (Nr 1.)

På sätt av förestående redogörelse framgår, har den av riksdagen tidigare begärda utredningen i fråga om och i vad mån åtgärder böra och kunna vidtagas till ökat skydd mot skadegörelse å ungskog icke lett till något särskilt resultat. Anledningen härtill torde emellertid ej vara att finna i något motstånd till själva syftemålet med de i ämnet väckta motionerna, utan synes till huvudsaklig del hava uppkommit av yppade svårigheter att, utöver gällande strafflagstiftning, finna en framkomlig väg för åstadkommande av ett ytterligare skydd mot den skadegörelse, varom här är fråga. Jämväl utskottet inser till fullo frågans stora betydelse för en rationell skogsvård särskilt med avseende å återväxtens skyddande och vidmakthållande, och skulle, med hänsyn till nu och tidigare påvisade olägenheter av ifrågavarande skogsåverkan, ej tvekat att förorda åtgärder i motionens syfte, om utsikter funnits att genom dylika åtgärder vinna praktiska resultat utöver vad som på grund av nu gällande bestämmelser kan uppnås. Då emellertid mot dessa bestämmelser, vilka här ovan intagits, näppeligen torde kunna göras berättigade anmärkningar, vare sig ifråga om tydlig avfattning eller nödig räckvidd, har utskottet ej ansett sig kunna tillstyrka förnyad hemställan om utredning av det förevarande spörsmålet.

Av tidigare givna anvisningar till åstadkommande av ändrade bestämmelser i frågan synes den vid något tidigare tillfälle ifrågasatta bevisningen rörande åtkomsten av produkterna kunna utan vidare utmönstras, särskilt som en dylik anordning skulle medföra icke önskvärda olägenheter för skogsägarna själva i deras lovliga utnyttjande av skogen, samtidigt som desamma kunde bliva nödsakade att vid saluförande av sina skogsprodukter underkasta sig vissa av lokala myndigheter i städer och andra större samhällen meddelade kontrollföreskrifter. Det torde i detta sammanhang böra erinras, att den på sin tid försöksvis anordnade kontrollen över handeln med julgranar icke medförde åsyftat resultat i vad denna kontroll avsåg att verksamt förebygga skogsåverkan. Vad därefter angår det vid 1924 års riksdag dryftade förslaget om tillämpning av visst fridlysningsförfarande beträffande de områden, som äro bevuxna med ungskog i för åverkan ömtålig ålder, synes ej heller detta förslag vara av beskaffenhet att utgöra lämplig utgångspunkt för en utredning av spörsmålet. Utom det att jordbruksutskottet vid 1924 års riksdag hyste åtskilliga betänkligheter mot ett dylikt förfarande och jämväl fann av behovet påkallat att i sitt utlåtande omgärda den förslagsvis angivna utvägen med fridlysningen med mycket betydande begränsningar till förekommande av eljest befarat missbruk, torde böra uppmärksammas, att åtgärder i sådan riktning likväl underkändes av riksdagen, i andra kammaren på hemställan av vederbörande motionär.

Mot tillämpning av fridlysningsförfarandet kan slutligen anföras, att fridlysningen, som icke lär kunna avse annat än förbud mot *beträdande* av visst område, till sina verkningar i allmänhet måste betecknas såsom föga effektiv till förhindrande av skadegörelse å ungskog, och det kan starkt ifråga-

sättas, om de fördelar, som med nämnda förfarande påräknas, äro av beskaffenhet att kunna uppväga de kostnader och besvär, som alltid äro förenade med fridlysningens erhållande och kungörande.

Vad slutligen beträffar uppkommet spörsmål om ett verksamt förebyggande av skadegörelse av ifrågavarande art genom utsträckning av åklagarens åtalsplikt, finner utskottet denna utväg innebära ett ställningstagande till frågan om åtalsrätten i dess principiella utformning, som utskottet icke tilltror sig att kunna bedöma i den utsträckning detta spörsmål tvivelsutan kräver. Någon anledning härtill synes ej heller föreligga, enär frågan om åtalsrätten upptagits till behandling i samband med utredningen angående rättegångsreformen och således redan är föremål för sakkunnig prövning. Det torde sålunda kunna förväntas, att berörda spörsmål, omfattande åtalsrätten i hela dess vidd, inom en nära framtid kommer att föreläggas riksdagen. Vid detta förhållande har utskottet ej kunnat förorda den särskilda utredning om åtalsplikts utsträckning, som motionären ifrågasatt.

Utskottet slutade med att avstyrka motionen, och denna utskottets hemställan bifölls av kammaren.

Årets motionärer framhålla särskilt möjligheten av utsträckt åtalsplikt för allmänna åklagaren. Utskottet anser emellertid liksom förra året, att man ej kan föregripa den pågående utredningen av hithörande frågor. Enligt Kungl. Maj:ts proposition, nr 1, till årets riksdag, andra huvudtiteln, förväntas yttrande från lagrådet över processkommissionens betänkande under innevarande år.

Utskottet, som fortfarande hyser förståelse för frågans betydelse, måste dock, då intet nytt uppslag framkommit, som kunnat föranleda ett förändrat ställningstagande, hemställa,

att förevarande motion, II:201, ej måtte till någon andra kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 14 februari 1928.

På utskottets vägnar:

EDVIN LEFFLER.

Närvarande: herrar *Leffler, Eklund, Werner, Anderson* i Linköping, *Andersson* i Falkenberg, *Bernström, Olsson* i Broddbo och *Hammarlund*.
